

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/33/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813214955
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3813214955.7

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletého: R. Z., nar. X.XX.XXXX, bytom O., J.C. B. XXX/X, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa matky: K. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O., J.C. B. XXX/X, t.č. bytom I. XX, F., XXXX, X., právne zastúpená Capitol Legal Group, s.r.o. so sídlom 811 06 Bratislava, Kollárovo námestie 20, v konaní o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti a o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 9.12.2013 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky maloletého R. Z., narodeného X.XX.XXXX na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil styk matky s maloletým R. tak, že matka by bola oprávnená sa s ním stretávať každý párný víkend v čase od soboty od 14.00 hod. do nedele do 17.00 hod..

V návrhu ďalej uviedla, že uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 14P/33/2013-11 z 23.7.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17CoP/107/2013-118 z 18.9.2013 bol maloletý R. dočasne zverený do starostlivosti starých rodičov R. Z., nar. XX.X.XXXX a B. Z., nar. X.X.XXXX. Od tejto doby žije maloletý v domácnosti starých rodičov, ktorí matke bránia v stretávaní sa so synom. Keď chcela syna navštíviť, zakaždým došlo k incidentu medzi ňou a starým otcom maloletého. Starý otec maloletého ju opakovanne fyzicky napadol, čo oznámila orgánom činným v trestnom konaní. Starí rodičia síce uvádzajú, že maloletý sa s ňou stretnúť nechce, ale pozná svojho syna a vie, že mu v tom bránia starí rodičia.

Potrebu nariadiť predbežné opatrenie odôvodňuje matka tým, že podala na súde návrh na nariadenie návratu maloletého do krajiny obvyklého pobytu, keďže bol neoprávnene premiestnený bez súhlasu matky. Do rozhodnutia súdu o tom, aby sa maloletý s ňou vrátil do Švajčiarska sa chce s maloletým synom stretávať sama bez prítomnosti starých rodičov. So synom sa stretla v Základnej škole v Novákoch, kedy jej povedal, že sa s ňou stretávať chce.

Súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza o prešetrenie aktuálnych pomerov maloletého R.. Šetrenie v domácnosti starých rodičov, kde sa teraz maloletý nachádza bolo vykonané dňa 20.12.2013.

Z prešetrenia pomerov vyplynulo, že osobnú starostlivosť o maloletého R. zabezpečujú starí rodičia R. a B. Z.. Starí rodičia obývajú 5-izbový rodinný dom, ktorý je v ich vlastníctve. Bývajú len s maloletým R.. Maloletý má zariadenú samostatnú detskú izbu, ktorá je vybavená všetkým potrebným pre uspokojovanie každodenných potrieb maloletého. Maloletý je žiakom 5. triedy Základnej školy na ul. P. v O.. Podľa hodnotenia školy je starostlivosť starých rodičov o maloletého príkladná. Maloletý sa

pravidelne pripravuje na vyučovanie, v škole dosahuje dobré výsledky. Maloletý chodí na doučovanie z nemeckého jazyka. Venuje sa aj športu, chodí na futbalové tréningy.

So správaním maloletého starí rodičia nemajú žiadne problémy. Vnuk ich rešpektuje, je medzi nimi vytvorená silná citová väzba. Podľa vyjadrenia starých rodičov sa vzťahy medzi nimi a matkou maloletého veľmi zhoršili z dôvodu, že maloletý matku odmieta a matka obviňuje starých rodičov, že maloletý je pod ich vplyvom. Starí rodičia i naďalej uvádzajú, že ak by maloletý chcel žiť s matkou vo Švajčiarsku, v žiadnom prípade by ho neovplyvňovali. O jeho zverenie požiadali z dôvodu, že maloletý sa do Švajčiarska vrátiť nechce. Aj naďalej odmieta kontakt s matkou a jej priateľom, s ktorým matka vo Švajčiarsku žije. Po incidentoch, ktoré nastali, keď ho matka vyhľadávala v škole a doslova ho naháňala po škole, pretože ju R. odmietal, sa stáva, že maloletého ráno, keď ide do školy bolí žalúdok, pretože sa bojí, či tam zas nebude na neho čakať matka.

Starí rodičia ďalej uviedli, že matka sa síce dožadovala stretnutí so synom, ale keď videla, že ju odmieta, nevhodne reagovala, vykrikovala na neho, že keď starí rodičia zomrú, zostane sám a pôjde do detského domova. Neustále ho žiadala, aby potvrdil, že ju starý otec napadol a bil, zaľahovala maloletého do ich vzťahov. Podľa vyjadrenia starých rodičov priateľ matky vykrikoval na maloletého, že je pankhart s tým, že však ešte príde a bude ich kolenačky prosiť, keď starí rodičia zdochnú. Vyhrážali sa mu, že si ho odchytia. V poslednom období útoky prestali. Matka bola za maloletým naposledy 13.12.2013 pri bránke do dvora rodinného domu, aj vtedy Anton odmietol ísť s matkou. Matka bola vtedy so svojou sestrou, s ktorou sa maloletý zviatal, podali si ruky, ale za bránku odmietol ísť.

Starí rodičia s maloletým opakovane navštívili klinickú psychologičku, nakoľko po tom, ako matka maloletého vyhľadávala, čakala na neho v škole a vznikali incidenty medzi matkou a starými rodičmi, sa maloletý bojí ísť sám do školy. Denne ho do školy sprevádzajú starí rodičia.

V rámci šetrenia bol dňa 19.12.2013 vykonaný aj pohovor s maloletým R. na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za prítomnosti psychologičky referátu poradensko-psychologických služieb. Pohovor s maloletým bol realizovaný bez prítomnosti starých rodičov.

Maloletý pri pohovore uviedol, že v škole sa mu darí, rád do školy chodí, má dobré známky, najväčšie problémy mu v súčasnosti robí slovenský jazyk. V školskom prostredí je spokojný, má veľa kamarátov. V domácom prostredí u starých rodičov sa cíti bezpečne, isto a spokojne. Dom starých rodičov vníma ako krásny, veľký a pohodlný, kde má priestor na realizáciu svojich záujmov. Teraz sa vo voľnom čase venuje skladaniu motorčiekov a majstrovaniu v domácej dielni starého otca.

Starých rodičov vníma veľmi pozitívne, evidentná je silná citová väzba maloletého k nim. Maloletý R. uviedol, že starých rodičov nesmierne ľúbi, vníma ich starostlivosť, pozitívny záujem nielen o jeho potreby a záujmy, ale celkovo o jeho osobu a záujem pripraviť mu zmysluplnú budúcnosť.

Maloletý R. sa vyjadril aj o osobe svojej matky, voči ktorej aktuálne pociťuje výrazne negatívne emócie. Uviedol, že matka s ním vo Švajčiarsku nekomunikovala, len na neho stále kričala a hnevla sa, bola nervózna hlavne, keď prišla večer z práce. Aktuálne sa vyjadril, že má strach chodiť do školy, nakoľko ho matka s priateľom neočakávane čakala pred školou a presviedčala ho, aby sa s ňou vrátil späť do Švajčiarska, lebo bude o neho bojovať.

Maloletý počas pohovoru viackrát a opakovane uviedol, že sa s matkou viac nechce vrátiť do Švajčiarska, nechce s ňou bývať a ani žiť a dokonca ju už nikdy ani nechce vidieť. Za svoj domov považuje dom starých rodičov v Novákoch, zo strany starých rodičov cíti lásku, oporu a bezpečie, ktoré necíti pri svojej matke.

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby a) platil výživné v nevyhnutnej miere;

- b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti;
- c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje;
- d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde;
- e) nenakladal s určitými vecami alebo právami;
- f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal,
- g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia,
- h) sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

Základnou podmienkou pre vydanie predbežného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Podľa Občianskeho súdneho poriadku takýmito dôvodmi sú právny a faktický stav medzi účastníkmi, ktorý vyžaduje rýchlu, hoci len dočasnú úpravu pomerov alebo obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. V oboch prípadoch musí navrhovateľ súdu preukázať, že absencia takejto dočasnej úpravy pomerov by mala za následok reálne a bezprostredné ohrozenie uplatňovaného nároku. Nutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov je potrebná, aby bolo možné predísť hrozacej alebo v danom čase už existujúcej ujme. Táto ujma musí byť konkrétna a bezprostredná vo vzťahu k nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

Z dočasného charakteru predbežnej ochrany vyplýva aj osobitný postup súdu pri rozhodovaní o predbežnom opatrení, kde vzhľadom na záujem o včasnú ochranu bezprostredne ohrozených práv a oprávnených záujmov účastníkov, nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie pri rozhodovaní o veci samej. Avšak navrhovateľ musí v návrhu na vydanie predbežného opatrenia označiť dôkazy, ktorých sa dovoľáva, a to jednako tie, ktoré osvedčujú uplatnený nárok, ako aj tie, ktoré osvedčujú existenciu reálnej a bezprostrednej ujmy na právnom alebo faktickom postavení účastníkov.

Matka podľa názoru súdu dostatočne nepreukázala splnenie všetkých podmienok na to, aby mohlo byť nariadené predbežné opatrenie. Najmä neuviedla, v čom vidí nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy a prečo nie je podľa nej možné vyčkať na právoplatné skončenie konania o zverení maloletého do osobnej starostlivosti.

V zmysle čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a tiež podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine pri rozhodovaní o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť aj názoru maloletého dieťaťa zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Podľa názoru súdu je maloletý R. dostatočne psychicky vyspelý na to, aby jeho názor bolo možné pri rozhodovaní brať ako relevantný do úvahy. Vzhľadom na uvedené, súd zohľadnil názor maloletého vyjadrený pri prešetrení rodinných pomerov 19.12.2013. Maloletý uviedol, že sa s matkou v súčasnosti nechce stretávať. Tiež sa s ňou nechce vrátiť bývať do Švajčiarska ale chce zostať bývať so starými rodičmi na Slovensku.

Matke nebol styk s maloletým žiadnym rozhodnutím súdu obmedzený. Matka má právo sa s ním stretnúť. Maloletý sa však s matkou stretávať nechce. Z tohto dôvodu ako aj na základe toho, že matka v návrhu nepreukázala splnenie zákonom vyžadovaných podmienok na nariadenie predbežného, nepovažoval súd za potrebné upraviť styk matky s maloletým predbežným opatrením a naďalej ponecháva stretávanie sa maloletého s matkou na jeho vôli, prípadne na dohode matky a starých rodičov so súhlasom maloletého. Návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia preto súd zamietol.

Súd poznamenáva, že z doterajšieho priebehu konania je zrejmé, že vzťahy predovšetkým medzi starými rodičmi a matkou maloletého sú vážne narušené. Toto sa následne negatívne prejavuje aj vo vzťahoch matky s maloletým. Matka a starí rodičia by sa mali snažiť riešiť príčiny vzájomných konfliktov, najmä s ohľadom na budúcnosť, aby narušenie väzieb maloletého s matkou nebolo nezvratné. Je veľmi dôležité, aby si s matkou opäť našli k sebe cestu. Zároveň nie je možné maloletého zneužívať ako prostriedok na vzájomné útoky a vystavovať ho neprimeranej psychickej záťaži. Maloletý vzhľadom na svoj vek takúto záťaž nie je schopný dlhodobo uniesť a táto situácia má nepriaznivý dopad na jeho psychický stav. Miesto toho je potrebné najmä zohľadniť jeho potreby a túžby, ktoré maloletý opakovane vyjadril.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.